

Бурят УНЭН

№ 34 (8366)
ФЕВРАЛИН
10
ВТОРНИК
1959 он
Сэн 20 мүнган.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

ДЭЛХЭЙ ДЭЭРЭ ЭГЭЭЛ ҺАЙХАН, ЭГЭЭЛ ЭРХИМ ОБЩЕСТВО—КОММУНИЗМ БАЙГУУЛХА-БДИ! (1-дэхи ноур).
СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлгшэ К. Е. Ворошиловой Инди ошохоё байһан тушаа (1-дэхи ноур).
Советскэ Союз болон Хитадай Арадай Республикын хоорондох эконолическа харилсаа холбоо саашадань үргэдхэхэ тухай (1-дэхи ноур).
Хунгуулин округой комиссинуудаар бүридхэлдэ абтанан, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй депуагата кандидатууд (2-дохи ноур).

М. Никифорова.—Кандидадууд хунгагшадтаа уулзана (2-дохи ноур).
А. Игумнов.—Кукурузын баян ургасын түлөө (2-дохи ноур).
АГИТАТОР! КПСС-эй XXI съездын материалууды арад зондо хайнаар ойгуула (3-дахы ноур).
Гурбан жэлэй соёлой довтолго (3-дахы ноур).
Ш. Бальжинмаев.—Олоо дохын дээшлэнэ (3-дахы ноур).
ХИТЫН СААНАҺАА: КПСС-эй XXI съездын дунгүүдгэ гадаадын оронуд ехэ анхарал хандуула (4-дахы ноур).

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй орган

ДЭЛХЭЙ ДЭЭРЭ ЭГЭЭЛ ҺАЙХАН, ЭГЭЭЛ ЭРХИМ ОБЩЕСТВО—КОММУНИЗМ БАЙГУУЛХАБДИ!

Бурят ороноймнай ажалшад КПСС-эй XXI съездын тогтоолууды нэгэн ханалаар хайшаагаад, шэнэ амжалтада эрмэлзэнэ

XXI съездын тогтоолууд коммунизмда зоригжуулна

1959 оной январин 27-ноо хойшо коммунистическэ партинын 5 хүртээр бүхы түрүү түрэлтэнэй анхарал Кремльдэ хэзээнэйхинэ эхээр хандуулан байба. Энэ үедэ Союз Союзаймнай Коммунистическэ партинын элжээтэбшэ XXI съездын тогтоолууды үргэлжэжэ шүү. Түрэл партингаа түүхэ сээдэ совет арадтай туйлай баяртайгаар хүлээн угтаа. Арадаа ажахы хүгжөөхэ долоон дахы даабарита тоонууд тухай Никита Сергеевич Хрущевойн шэл, съезд дээрэ үгэ хэлэһэн ир дахы делегадуудай үгэнүүд ямар бүгдэй хонирхолтой байба!

1959 оной январин доторнай коммунистическэ партинын урдаа табиад байна ха юм. Гол түлэб мал ажахытай манай республика энэ талаар ехэ арга боломжтой байна. Долоон жэл соо республика дотор бүхыдөө адуу малаймнай тоо толгой таба дахин олошорхо зэргэ. Энэнтэй дашарамдуулан, илангаяа мяха элбэгээр үйлдбэрилдэг боложо, гүрндөө хэзээ хэзээнэйхинэ ехэ мяха жэл бүри тушааха, худалдаа гэдэн зорилго табигдана. 1958 онойхитой сасуулбал, 1959 ондо хоёр дахин ехэ мяха үйлдбэрилхэ, мүн гүрндөө худалдаа аргаартаа. Советскийнэй түрүү колхозууд, совхозууд, аймагууд мяха буришы ехээр үйлдбэрилхөөр хараална. 1959 ондо мяха үйлдбэрилхөөр хоёрноо үлүү дахин ехэ болгохоор хараалжа байһан Бичурын совхозой үүсхэлэе үнэн зүрхэнөө хайшааха шукала.

Нүхэр Н. С. Хрущевой элидхэл тушаа партинын XXI съездын баталан абанан резолюци соо ингэжэ хэлэгдэнэ: «Хүдөө ажахын продукци ойрын жэлүүдтэ ехээр үйлдбэрилхэ тушаа бодото хэмжээнүүдэ хараалһан, 1959 оной турша соо 2-3 дахинһаа ехэ мяха үйлдбэрилхэ гэжэ уялганууды абанан республиканууд, хизаарнууд болон областнуудай үүсхэлэе али болон ороной хайшааха шукала. Эдэ уялгануудаа дүүргэлдэ, республиканууд, хизаарнууд, областнууд, районууд, колхозууд, совхозууд мяха болон хүдөө ажахын бусад продукциын хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Холбоото Штадууды богонихон болзор соо хүсэхэ гэжэ түрүү колхозууд болон совхозуудай гаргаан уриа бэлдүүлхэдэ ёһотой нэмэри оруулаха байна».

Коммунистическэ партингаа XXI съездын түүхэтэ тогтоолнуудаар зоригжоһон манай бурят арад олон миллион бүхы бусад арадуудтай хамта коммунизм үргэн далайсатайгаар байгуулаха хэрэгтэ өөрингөө хубитые оруулаха бэлэн байһанаа алдарт хэрэгүүдээрэ гэршэлнэ.

Мүнөө партинын XXI съездэд зориулагдан ажалшад митингүүд, суглаанууд юу харуулаб гэхэдэ, коммунизм тээшэ найдамтайгаар ударидажа ябанан Коммунистическэ партия тойрожо, манай арадуудай хэзээ хэзээнэйхинэ ялгаар жагсанхай байһы гэршэлнэ. Манай орон дотор социализм хүсдөөр, эсэсэн байгуулагдаа гэжэ партингаа XXI съезд тобошол хэбэ. Бүхы арад зоннай энэндэ хэмгүй ехээр баясана. Тингээд инимэ ехэ түүхэтэ амжалта туйлаһан Коммунистическэ партиндаа арад зонмай үнэн зүрхэнөө халуун баясхалан хүргэнэ.

Марксизм-ленинизмын илагдашагүй мүнхэ туг доро Коммунистическэ партингаа хүтэлбэрээр урагшаа коммунизм тээшэ хүртэй түргэнөөр зорие, нүхэдүүд!

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удын шэлэй механизированнэ заводой худалмэришэд болон алба хаагшад митинг. Нөгөдөхи гарай мастер нүхэр Подойницын үгэ хэлэжэ байна. А. Мантаевый фото.

Эршэмтэй ажалаараа харюусана

Зедын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түүхүүд КПСС-эй XXI съездын материалууды ехэ хонирхолтойгоор судалжа байһан. Колхозой хониршо, хаалишад, механизаторнууд КПСС-эй XXI съезд дээрэ нүхэр Никита Сергеевич Хрущевойн хэлэн элидхэлэе—СССР-эй арадай ажахы 1959—1965 онуудта хүгжөөхэ даабарита тоонууды омго бартайгаар шудалха, зүбшэн хэлсэхэ зуураа, артелингээ ажахын улам саашааа хүгжэхэ арга боломжонууды хаража үзэнэ.

Хаалин 2-дохи гүүртэдэ КПСС-эй XXI съездын дунгүүдтэ зориулагдан баярай суглаан болоо. Эндэ сугларһан малшадта колхозой партийна эхин организацинын секретарь нүхэр Калмынин тобо элидхэл хэлэн байна.

Хаалишад дундаһаа үгэ абанан нүхэр Согонова ингэжэ хэлэбэ: —Түрэл Коммунистическэ партинай түүхэтэ XXI съездын баталан абанан шиндхэбэринууд манай ороной саашааа хүгжэхэ, совет арадай коммунизмын һаруул хайхан, жаргалта байдал тээшэ дабшаа харгы замууды тодорюулаа. Биднээр, залуу хаалишад энэ асар ехэ зорилгонуудай табигдаад байхада бүри урма зоригтой, сэдхэл дүүрэн болонобди. Тимнэнэ долоон жэлэй түсбүүдээр урмашан зоригжоһон биднээр саашааа бүри оролдосотойгоор, эсэхэ сусахы мэдэнгүй ажаллажа, абанан уял-

Абанан уялгаяа лаб дүүргэхэ

Республикымнай түрүү предприятинуудай нэгэн—шэлэй механизированнэ завод. Заводой хоёр халаанай худалмэришэд болон алба хаагшад урталгынгаа цехтэ олоороо сугларлаа.

КПСС-эй элжээтэбшэ XXI съездын худалмэришэд дүүргэнэйтэй дашарамдуулагдан митингы тус заводой партийна бюрогой секретарь нүхэр Соловьев нэгээд, КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр Ц. О. Очирова үгэ үгэбэ.

—Хэдэн үдэрэй туршада үргэлжэлһэн партиннай XXI съезд худалмэришэд дүүргэжэ, парти, Эхэ ороноймнай ойрын жэлүүдтэ бөөлүүлхэ программа зохиожэ үгэ. Энэ программы дүүргэхэ ябадалда совет хүн бүхэн бүхы хүсэ шадлааа зориулаха байна. Манай Эхэ орон долоон жэлэйнгэ түсбүүд дүүргэдэ байхадаа 41 жэлэй туршада хэһэн, үйлдбэрлһэнэйнгэ зэргэ юумэ хэхэ байна. Иимэ хурдан, түргэн хүгжэлтэ алишые орондоо үзэгдөө дуудлаагүй юм,—гээд элидхэлшэ хэлэнэ.

Совет арадай үмэнэ табигдаад байһан асар ехэ түсбүүдтэ бөөлүүлгэдхэнэ шэлэй заводойхид байһан өөһэднгөө хубитые оруулалсажа, амжалта туйлаха байһандаа найдажа байһанаа үгнхөө түгэхэлдэ нүхэр Очиров хэлэбэ. —Коммунизм байгуулаха асар ехэ программын ёһоор, манай Зүүн Сибирьтэ промышленность хэзээ хэзээнэйхинэ үргэн далайсатайгаар хүгжэхэ байна,—гэжэ заводой главна инженер нүхэр Пузенко хэлэбэ.—Тинхэдэ биднээр эдэ барилганууды сонхын шэлээр гүйсэд хангаха байнабди. Хараад, тоолоод үзэт, хэдэ ехэ шэл хэрэгтэй даа. Тимэ һэн тула биднээр ажаллангаа бүтээсы дээшлүүлжэ, абанан уялгануудаа болзорнооһо урид дүүргэхын түлөө оролдхо ёһотойбди,—гэжэ үгэсэ тэрэ үргэлжэлүүлнэ.

—Манай заводой худалмэришэд алдарт партиннгаа XXI съездын хүндэлдэдэ абанан уялгаяа нэрэтай солотойгоор дүүргэжэ, 75 мянган дүрбэлжэн метр сонхын шэл Эхэ орондоо бэлэглэһэн байгаабди. Мүнөө партини эдэ хараалһан түсбүүдтэ харюу болгон долоон жэлэйнь түсбүүе табан жэлдэ дүүргэе!—гэжэ сонхын шэл багсалатһа нүхэр Полюянов сугларгашадаа урляла.

Заводой гол цехын нэгэдэхи гарай мастер Подойницын үгэ хэлэхэдэ ингэжэ мэдүүлэбэ: —Съездын хараалһан түсбүүд Коммунистическэ партиннай, Советскэ правительствымнай ленинскэ национальнэ политикын бодотоор бөөлүүлгэдхэ байһанай жэшэ боложо үгэнэ. Манай цехын худалмэришэд партинын хараалһан түсбүүдэ хайшаагаад, жэлэй дүүрэтэ түсбүүе гадуур зуу мянган дүрбэлжэн метр сонхын шэл түсбүүе гэдэн уялга абана.

Хүлээрнэ митингэдэ хабаадагшад жэлэйнгэ түсбүүе декабрийн 26-да дүүргэхэ, тинхэдэ 100 мянган дүрбэлжэн метр сонхын шэл түсбүүе гадуур хэхэ гэдэн уялга абана. Т. Бадманн.

СОВЕТСКОЕ СОЮЗ БОЛОН ХИТАДАЙ АРАДАЙ РЕСПУБЛИКЫН ХООРОНДОХИ ЭКОНОМИЧЕСКА ХАРИЛСАА ХОЛБОО СААШАДАНЬ ҮРГЭДХЭХЭ ТУХАЙ

СССР-эй правительствын болон КНР-эй правительствын хоорондоо үгээс ойлголсоһотой ёһоор хоёр оронуудай хоорондох эконолическа болон техникескэ харилсаа холбоо саашадань үргэдхэхэ тухай хэлсэн Москвада болоо.

Хани халуун, үгээс хайнаар ойлголсоһон оршон байдалда үнгэрһэн хэлсэһэн үед хоёр орондоо хабартай эконолическа асуудалнуудаар банамжаа хүсэд хайнаар мэдэлсэһэн байна.

СССР КНР хоёрой хоорондох эконолическа, техникескэ харилсаа холбоо саашадань үргэдхэлгэ Хитадай Арадай Республикын арадай ажахы хүгжөөхэ талаар хараалагдан асар ехэ зорилгонууды амжалтатгайгаар бөөлүүлгэдэ, социалистическэ лагерини оронудай нэгэдэл болон хүсэ шадалые үшөө ехээр баяжуулгэдэ туһалха байна гэжэ Советскэ Союзай болон Хитадай Арадай Республикын правительствонууд тоолоно.

Хэлсэн амжалтатгайгаар дүүрээ. КНР-ы индустриализацинда Советскэ Союзай техникескэ туһаламжа үзүүлхэ тухай урдань баталагдан хэлсэндэ нэмэлтэ болгон, 1959—1967 онуудта металлургическа, химическэ, нүүрһэнэй, нефтини, машина бүтээлгын, электротехникескэ, радиотехникескэ промышленностиин, барилгын материалуудай промышленностиин 78 ехэ предприятиянууды болон электростанцинууды барилгандан Хитадай Арадай Республикында туһалсаха тухай шэнэ хэлсэндэ 1959 оной февральн 7-до Москвада СССР-эй Министруудэй Советэй Түрүүлгшэ нүхэр Н. С. Хрущев, КНР-эй Гүрэнэй Советэй премьер нүхэр Чжоу Энь-лай хоёр гар табяа.

Хэлсээгээр хараалагданай ёһоор үгтэхэ Советскэ түхээрлэгэ, проект зохиёхо хүдэлмэри, мүн техникескэ бусадыс туһаламжа хамта дээрэ 5 миллиард шахуу түхээр болхо юм. Совет-хитадай худалдаа-наймаанай хэлсэһэнэй ёһоор, СССР-тэ эд бараа үгэжэ, СССР-һээ абанан түхээрлэгнүүдтэ үгэжэ али бүхы техникескэ туһаламжын түлөө түлөөһы түлэхэ юм.

Баталагдан энэ хэлсэн хадаа социалистическэ хоёр гүрэнэй хоорондох үрэ ехэтэй эконолическа харилсаа холбоо саашадань бэхинжүүлгэ, үргэдхэлгэ, бөө бөөдэ ахадуггүй туһаламжа үзүүлсэхэ хэрэгтэ шэнэ тон шулаа зүйл болон гэжэ Советскэ Союзай, Хитадай Арадай Республикын правительствонууд тоолоно.

Хэлсэндэ гар табиха үедэ инимэ хунүүд байлсаа: Советскэ талаһаа—нүхэд А. Б. Аристов, А. И. Кириченко, Ф. Р. Козлов, А. И. Микоян, М. А. Суслана, А. Н. Косыгин, СССР-эй Министруудэй Советэй Түрүүлгшын орлогшо, СССР-эй Госпланай түрүүлгшэ И. И. Кузьмин, СССР-эй Министрууд И. Г. Кабанов, Н. С. Патолчиев, гадаадын эконолическа харилсаа холбооний талаар СССР-эй Министруудэй Советэй гүрэнэй комитедэй түрүүлгшэ С. А. Скачков, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрнэй нэ-

гэдэхи орлогшо В. В. Кузнецов, гадаадын эконолическа харилсаа холбооний талаар СССР-эй Министруудэй Советэй гүрэнэй комитедэй түрүүлгшын орлогшо И. В. Архипов, СССР-һээ Хитадай Арадай Республикада байдаг элшэн сайд П. Ф. Юдин, КПСС-эй Центральна Комитедэй таһагы даагша Ю. В. Андропов, СССР-эй МИД-эй коллегини гэшүүн, СССР-эй МИД-эй Алас Дуриа зүгэй таһагы даагша М. В. Зимянин, гадаадын эконолическа харилсаа холбооний талаар СССР-эй Министруудэй Советэй гүрэнэй комитедэй договоро-эрхын управленин начальник В. Ф. Теляков, гадаадын эконолическа харилсаа холбооний талаар СССР-эй Министруудэй Советэй гүрэнэй комитедэй протокольно таһагай начальник Л. Н. Масько болон бусад; Хитадай талаһаа КПК-гэй политбюрогой гэшүүн Ли Сюэ-фэн, КПК-гэй ЦК-гэй гэшүүн Лю Нин-и, КПК-гэй ЦК-гэй гэшүүн КНР-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Лю Сюэ, госпланай түрүүлгшын орлогшо Гу Чжоу-синь, гадаадын худалдаа наймаанай министрн орлогшо Ли Чжэ-жень, посольствын советник Чжан Вэй-ле, худалдаа наймаанай советник Чжан Хуа-тун, посольствын советник Ли Цзе-ван болон бусад. Хэлсэндэ гар табиха үедэ советскэ болон хитад журналистууд байлсаа.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлгшэ К. Е. Ворошиловой Инди ошохоё байһан тушаа

Мун Грузин ССР-эй Министруудэй Советэй Түрүүлгшын нэгэдэхи орлогшо, Гадаадын хэрэгүүдэй министр М. И. Кучава, гадаадын эконолическа харилсаа холбооний талаар СССР-эй Министруудэй Советэй гүрэнэй комитедэй гэшүүн А. Г. Шереметьев, СССР-эй МИД-эй Зүүн-Урда Азини ороноудай таһагы даагша В. И. Лихачев К. Е. Ворошиловой Инди соогуур аяншалхадан хамта ябалсаха байна.

